

Όλοι γνωρίζουν την αέναη μάχη μεταξύ ύλης και πνεύματος, δηλαδή την αδιάκοπη πάλη ανάμεσα στις κατώτερες και στις ανώτερες λειτουργίες και φανερώσεις της ύπαρξης. Όλοι γνωρίζουν, επίσης, ότι ο σύγχρονος κόσμος έχει παραδοθεί στις υλιστικές του διαθέσεις, με αποτέλεσμα να αναδεικνύονται άνθρωποι και συστήματα χαμηλής πνευματικής στάθμης και να καταποντίζονται αξίες, ιδέες κι επιτεύγματα που υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να αποτελούν τον άσβηστο φάρο.

Έτσι, οι μέτριοι κι οι μικροί «γιγάντωνονται» μέσα από τις τραπεζικές τους καταθέσεις, ενώ όσοι αναζητούν τις αλήθειες της ύπαρξης μπαίνουν στο περιθώριο. Οι επιστήμες και τα λειτουργήματα έγιναν κερδοσκοπικές εταιρίες και οι έμποροι ξεπουλάνε τον κόσμο. Οι τέχνες και τα γράμματα χρεοκόπησαν, καθώς σκεπάστηκαν με μαλάματα και το κέρδος αντικατέστησε την έμπνευση. «Δεν πουλάει», ακούς από τους «επαγγελματίες» κάθε είδους και συντεχνίας, καθώς οι τεχνοκράτες έπιασαν τα πόστα κι οι φιλόσοφοι εξαφανίστηκαν.

Σήμερα εκλείπουν οι πραγματικοί ηγέτες, οι πραγματικοί σοφοί, οι πραγματικοί καλλιτέχνες, οι σπουδαίες προσωπικότητες. Αντικαταστάθηκαν από σκανδαλιάρηδες ερωτύλους ή χαζούς κι αναισθητους καρεκλολάγγυους. Από ανήθικους συμπεροντολόγους, από ψώνια άκρατου εγωϊσμού και μηδαμινής προσφοράς. Από ανθρώπους χωρίς πνευματικές αναστολές και ηθικούς φραγμούς, που πίστεψαν πως μαζί με τα εφήμερα θα εξασφάλιζαν και τα αιώνια.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ισοπέδωσης εντάσσονται κι όσα ακούμε τα τελευταία χρόνια για την περίφημη οικονομική κρίση. Το οικονομικό έγινε το μόνο θέμα που απασχολεί λαούς και κυβερνήσεις, ενώ όλα τα σημάδια τριγύρω καλούν σε εγρήγορση άλλου επιπέδου και τα αγνοούμε. Απομακρυνθήκαμε από την πηγή, οι λέξεις κι οι έννοιες έχασαν το νόημά τους κι επιμένουμε να υπηρετούμε μία διαστρεβλωση.

Όπως διαστρεβλωμένη είναι κι η εικόνα που έχει ο σύγχρονος κόσμος για την Ελλάδα. Η πατρίδα μας βάλεται από παντού και το όνομά της έχει γίνει περιγέλος ή απειλή καταστροφής στα χρηματιστήρια και στις διεθνείς αγορές. Η Ελλάδα εμφανίζεται σήμερα χρεοκοπημένη κι αδύναμη, υποταγμένη στα χρέη και στους προστάτες της. Μία ρακένδυτη χώρα που κρέμεται από τις δόσεις του μνημονίου και την βοήθεια των εταίρων της. Είναι όμως αυτή η αλήθεια;

Αν το δούμε υλιστικά, με οικονομικά μεγέθη και μόνο, ΙΣΩΣ και να ισχύει (με την ένσταση ότι ουσιαστικά η Ελλάδα δεν κυβερνιέται από τους Έλληνες τις τελευταίες χιλιετίες). Στην πραγματικότητα η σημερινή «ρετινιά» είναι ένας κόκκος άμμου, μπροστά στον ωκεανό της προσφοράς της Ελλάδας στην ανθρωπότητα. Η Ελλάδα δεν μπορεί να μετρηθεί με οικονομικά μεγέθη. Η παρακαταθήκη της στο ανθρώπινο γένος είναι κο-

ΚοσμοΠΟΛΙΤΙΚΑ

Του Παναγιώτη Νικολάου

«Ει θέλωμεν αποθνήσκειν υπέρ των δικαίων, ευδοκιμήσομεν»
(Εάν είμαστε πρόθυμοι να θυσιασθούμε για το δίκαιο, θα ευδοκιμήσομεν)
Πλάτων

Το χρέος προς την Ελλάδα

λοσσιαία σε όλα τα επίπεδα και δεν μετριέται με δολάρια ή ευρώ. Η Ελλάδα είναι ταγμένη και βουτηγμένη στον κόσμο του πνεύματος και το όνομά της αποτελεί τον ήλιο ΟΛΩΝ των πνευματικών κατακτήσεων της ανθρωπότητας. Οι σύγχρονοι κοσμοκράτορες δεν μπορούν να διανοηθούν, ούτε να αγγίξουν το μεγαλείο αυτό, παρότι το αντιγράφουν (και το διαστρεβλώνουν) ασύστολα...

Αλλά όχι στους ξένους. Χρωστάμε στην Ελλάδα και στους εαυτούς μας. Χρωστάμε την αθηντική Ελλάδα. Χρωστάμε τις παραδόσεις και την κοσμοθέαση του ελληνικού πνεύματος. Χρωστάμε την επιστροφή στα κληροδοτήματα των προγόνων μας, στην ελληνική γραμματεία. Χρωστάμε όλα αυτά που μας έθρεψαν κι ανέδειξαν σαν γένος και τα παρατήσαμε για ξενόφερτους μεσσίες. Χρωστάμε

να μην τους ξεπουλάμε στην πρώτη ευκαιρία σε τουριστικά περιπτερά ή σε λεπτικές προσπάθειες εντυπωσιασμού. Δεν γίνεται να τους θυμόμαστε μόνο για να τονίσουμε τα εθνικιστικά μας πάθη, ούτε να τους συγχέουμε με τα σημερινά πανηγύρια. (Τούτο μονάχα προσπάθησε να μην τους εξευτελίζεις, που θα έλεγε κι ο ποιητής...) Η ύβρις επιφέρει τιμωρία. Άλλωστε, ως πότε θα αποτελούν το καταφύγιο της σημερινής οκνηρής αναποτελεσματικότητάς μας ή ένα μακρινό άλλοθι για να συνεχίσουμε να κοιμόμαστε μακάριοι σε κήπους ευδαιμονίας κάποιας δύσης;

Ο πιο ασφαλής και στέρεος σύνδεσμος με το παρελθόν και το μέλλον μας είναι ασφαλώς η ελληνική μας γλώσσα. Αυτή η μοναδικά ασύγκριτη κιβωτός πνεύματος που ενέπνευσε, γέννησε κι ανέθρεψε όλες τις ανθρωπίνες επινοήσεις κι επιτεύγματα, σε όλες τις επιστήμες και τα γράμματα. Αποτελεί από μόνη της τον αδιάψευστο κώδικα και φορέα του ελληνικού

Το εικονιζόμενο κτίριο είναι καθαρά ελληνικό, με τους χαρακτηριστικούς κίονες, μαιάνδρους και ρόδακες όμως δεν βρίσκεται στην Ελλάδα, αλλά στο Buffalo των ΗΠΑ...

Πέρυσι, σε ερώτηση που έκανε στον Ζαν-Λυκ Γκοντιάρ το περιοδικό «Les Inrockuptibles» (με αφορμή αναφορά στην οικονομική κρίση της Ελλάδας στην ταινία του «Film Socialism»), ο Γάλλος σκηνοθέτης απάντησε λέγοντας την κρυμμένη αλήθεια: «Όλος ο κόσμος χρωστά χρήματα στην Ελλάδα. Αυτή η χώρα θα μπορούσε να απαιτήσει εκατομμύρια των εκατομμυρίων από όλους για τα συγγραφικά δικαιώματα των αρχαίων. Και θα ήταν απολύτως λογικό να της δοθούν. Αμέσως!»

Άραγε, ποιος θα μπορούσε να μετρήσει ή καλύψει με χρήματα την προσφορά των Ελλήνων στην ανθρωπότητα στα βάθη των αιώνων; (Αν γινόταν ποτέ να συγκριθεί ή ανταλλαχθεί το πνεύμα με την ύλη).

Ωστόσο, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς πρέπει να πούμε ότι πράγματι εμείς, οι Έλληνες, χρωστάμε.

τις αξίες που απαρητηθήκαμε για να παραδοθούμε στην μαλθακότητα της ευκολίας, την γνώση που ξεχάσαμε για να ακολουθήσουμε την μόδα των βαρβάρων.

Χρωστάμε στην Ελλάδα και στον εαυτό μας ένα ανθρώπινο κράτος, μία σεβαστή κοινωνία που θα έχει σαν στόχο την ανάτασή της κι όχι τον πλουτισμό της. Χρωστάμε την επιστροφή στις πατροπαράδοτες αξίες, στις πατρογονικές εορτές. Χρωστάμε μία αξιοπρεπή παρουσία και να μην ξεφτιλίζουμε όρους κι έννοιες ιερές στον κόσμο της σκέψης. Χρωστάμε στην Ελλάδα το σήμερα και το αύριο, καθώς το πλούσιο παρελθόν αποκάλυπτε την γύμνια μας, αλλά είναι και πολύτιμος σύμμαχος για να ντυθούμε καλά...

Χρωστάμε ακόμη στους προγόνους μας τον στοιχειώδη σεβασμό, ώστε

πνεύματος που διαποτίζει διαμέσου των αιώνων την ανθρώπινη νόηση. Χρέος μας είναι να την γνωρίσουμε ώστε να συνταξιδέψουμε στην αναζήτηση των ιερών μυστικών κι αποκάλυψων του ωραίου, του αληθινού και του μεγάλου.

Ο Χαρίλαος Τρικούπης που είχε παραδεχθεί ότι ... «Δυστυχώς επωχεύσαμεν», είπε και το εξής μοναδικό: «Η Ελλάδα προώρισται να ζήσει και θα ζήσει». Αυτή είναι η αλήθεια. Όχι όμως η Ελλάδα του χρέους και του μνημονίου, αλλά η αιώνια Ελλάδα του φωτός και της γνώσης. Σαν καλά και άξια παιδιά της πρέπει να σταθούμε δίπλα της σε αυτό το επίπεδο. Να οπλισθούμε με γνώση και φως και με όσα μας άφησαν οι παπούδες μας. Δεν είναι κρίμα να τα «χαίρονται» άλλοι κι όχι εμείς; Να πως βγαίνεις τελικά χρεωμένος...

(Τις τελευταίες δεκαετίες - ή αιώνες - οι Νεοέλληνες είχαμε μάθει να τα περιμένουμε όλα «από το κράτος». Ε, να λοιπόν που το κράτος κατέρρευσε!... Ποια δικαιολογία έχουμε τώρα;)

«Θάρσει, το τοι δίκαιον ισχύει μέγα»
(Να έχεις θάρρος γιατί το δίκαιο έχει πολύ μεγάλη ισχύ)
Ευρυπίδης